

*Accés versió
completa*

VII Trobada d'Estudiosos del Garraf i d'Olèrdola

Col·lecció **Documents de Treball**

La Diputació de Barcelona és una institució de govern local que treballa conjuntament amb els ajuntaments per impulsar el progrés i el benestar de la ciutadania.

La col·lecció **Documents de Treball** facilita als agents del món local documentació actualitzada per contribuir a millorar la gestió de les polítiques públiques locals.

La Diputació de Barcelona, a través de la Xarxa de Parcs Naturals, gestiona, juntament amb els 100 ajuntaments implicats, dotze espais naturals d'un alt valor paisatgístic, ecològic i cultural.

L'objectiu d'aquesta publicació, adreçada a tècnics, professionals i estudiosos en general, no és altre que fomentar al màxim el coneixement en totes les disciplines que tenen a veure amb aquests espais naturals protegits. Aquest coneixement, traslladat a l'àmbit de la gestió, és una eina d'incalculable valor per garantir l'equilibri territorial i ambiental de la Xarxa de Parcs Naturals.

**Diputació
Barcelona**

Comte d'Urgell, 187
Edifici del Relotge, 3r. pis
08036 Barcelona
Tel. 934 022 428 · Fax 934 022 439
xarxaparcs@diba.cat
www.diba.cat/parcsn

**Consulteu altres publicacions al web
de la Llibreria de la Diputació de Barcelona:**

www.diba.cat/libreria

VII Trobada d'Estudiosos del Garraf i d'Olèrdola

Comunicacions presentades
el dia 20 de novembre de 2014
al Centre Cívic de Begues

Col·lecció_ **Documents de Treball**

Sèrie_Territori, 31

**Diputació
Barcelona**

© Diputació de Barcelona

Maig de 2016

Coordinació de l'edició i les trobades: Carme Duran, Jordi Hernández, Jordina Grau i Josep Melero
i Elixabete Urretavizcaya. Àrea de Territori i Sostenibilitat. Diputació de Barcelona

Producció: Gabinet de Premsa i Comunicació

Composició: Addenda, sccl

ISBN: 978-84-9803-741-8

Dipòsit legal: B 10091-2016

Sumari

Presentació	10
--------------------	----

Gestió

La flora d'interès per la conservació als espais naturals del Garraf i d'Olèrdola	12
--	----

J. R. Torrentó¹ i Ll. Sáez²

¹Oficina Tècnica de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona

²CREAF. Universitat Autònoma de Barcelona

La flora de interés para la conservación en los espacios naturales de El Garraf y de Olèrdola

Flora of Conservation Concern in the Garraf and Olèrdola Natural Areas

Flora al·lòctona als espais naturals del Garraf i d'Olèrdola. Consideracions per a la conservació del medi natural	16
---	----

J. R. Torrentó,¹ Ll. Sáez² i J. Pino³

¹Oficina Tècnica de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona

²Universitat Autònoma de Barcelona

³CREAF. Universitat Autònoma de Barcelona

Flora alóctona en los espacios naturales de El Garraf y de Olèrdola. Consideraciones para la conservación del medio natural

Allochthonous Flora in the Garraf and Olèrdola Natural Areas. Considerations for Environmental Conservation

Recuperació dels conreus al Parc del Garraf i influència sobre les espècies cinegètiques	23
---	----

G. Villena,¹ J. Roldan² i S. Llacuna¹

¹Oficina Tècnica de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona

²Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural. Generalitat de Catalunya

Recuperación de los cultivos en el Parque de El Garraf y la influencia sobre las especies cinegéticas

Crop Recovery in Garraf Park and its Influence on Game Species

Aprofitament de pastures a les finques públiques de Can Vendrell, Jafre i Vallgrassa al Parc del Garraf	32
--	----

A. Busquets, G. Villena i S. Llacuna

Oficina Tècnica de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona

Aprovechamiento de pastos en las fincas públicas de Can Vendrell, Jafre y Vallgrassa en el Parque de El Garraf

Using Pastureland on the Can Vendrell, Jafre and Vallgrassa Publicly Owned Estates in Garraf Park

Itinerari saludable al Parc del Garraf 36M. C. Ramos¹ i A. M. Ramón²¹Escola de Turisme i Direcció Hotelera. Universitat Autònoma de Barcelona²Oficina Tècnica de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona*Itinerario saludable en el Parque de El Garraf**Healthy Trail at the Garraf Park***Vegetació****Distribució dels líquens al penya-segat de la Falconera** 43

A. Cera i A. Gómez-Bolea

Departament de Biologia Vegetal. Universitat de Barcelona

*Distribución de los líquenes en el acantilado de La Falconera**Distribution of Lichens on La Falconera Cliff***Ecologia****Estudi dels efectes de l'extracció de fusta cremada en la recuperació postincendi de la vegetació d'una pineda de *Pinus halepensis* (Vilanova i la Geltrú, Barcelona)** 49A. Andújar,¹ B. Duguy,¹ N. Idáñez² i X. Xortó²¹Departament de Biologia Vegetal. Universitat de Barcelona²Federació d'Agrupacions de Defensa Forestal Penedès/Garraf*Estudio de los efectos de la extracción de madera quemada en la recuperación post incendio de la vegetación de un pinar de Pinus halepensis (Vilanova i la Geltrú, Barcelona)**Study of post-fire logging effects in the vegetation recovery of a Pinus halepensis forest (Vilanova i la Geltrú, Barcelona)***Acumulació de la biomassa en una brolla del Garraf durant dotze anys en relació amb la precipitació** 58M. Estiarte,^{1,2} R. Ogaya¹ i J. Peñuelas^{1,2}¹CSIC. Unitat d'Ecologia Global CREAM-CSIC-UAB²CREAF. Universitat Autònoma de Barcelona*Acumulación de la biomasa en un matorral de El Garraf durante doce años en relación con la precipitación**Accumulation of Biomass in a Shrubland of Garraf during Twelve Years in Relation to Precipitation***Inventari dels espais naturals i els espais connectors d'interès de Gavà** 63R. Campeny,¹ A. Ribes,² M. Fernández,¹ G. Muñoz i F. Navàs¹¹Minuartia, Estudis Ambientals²Ajuntament de Gavà*Inventario de los espacios naturales y los espacios conectores de interés de Gavà**Inventory of Natural Areas and Connecting Areas in Gavà*

Fauna

- Seguiment de les caixes niu per a quiròpters al Parc del Garraf** 72
 M. López-Roig,^{1,2} A. Domènech,² X. Bayer¹ i J. Serra-Cobo^{1,2,3}
¹Areambiental
²Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona
³Institut de Recerca de la Biodiversitat. Universitat de Barcelona
Seguimiento de las cajas nido para quirópteros en el Parque de El Garraf
Monitoring of bat nest boxes in Park of Garraf
- Noves aportacions al coneixement del gat fer (*Felis silvestris*) al massís del Garraf-Ordal** 78
 M. Nebot, T. Hernández-Ruiz, J. Madurell-Malapeira i M. Llenas
 Secció Villalta de la Federació Catalana d'Espeleologia Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont. Universitat Autònoma de Barcelona
Nuevas aportaciones al conocimiento del gato montés (Felis silvestris) en el macizo de El Garraf - Ordal
New Contributions to Knowledge about the European Wildcat (Felis silvestris) in the Garraf - Ordal Massif
- Anàlisi d'imatges en el procés de nidificació de l'àguila cuabarrada (*Aquila fasciata*) al Parc del Garraf** 87
 D. Ventre,¹ J. R. Torrentó² i S. Llacuna²
¹Estudiant d'Erasmus. Università degli Studi di Sassari
²Oficina Tècnica de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona
Análisis de imágenes en el proceso de nidificación del águila perdicera (Aquila fasciata) en el Parque de El Garraf
Image analysis in the process of nesting Bonelli's Eagle (Aquila fasciata) in the Garraf Natural Parc
- Prioritats de conservació dels ocells al Parc del Garraf** 94
 M. Anton, M. Franch i S. Herrando
 Institut Català d'Ornitologia
Prioridades de conservación de las aves en el Parque de El Garraf
Bird Conservation Priorities in Garraf Park
- Observacions de vertebrats en zones de vinya del Penedès i el Garraf, projecte BioDiVine** 102
 E. Bartra,¹ J. Rochard² i X. Bayer³
¹Institut Català de la Vinya i el Vi. Generalitat de Catalunya
²Institut Français de la Vigne et du Vin
³Estudi i Divulgació de Natura
Observaciones de vertebrados en zonas de viña del Penedès i El Garraf, proyecto BioDiVine
Observations of Vertebrates in Vineyard Areas of Penedès and Garraf, BioDiVine project
- Estatus 1992-2013 de la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*) al Parc del Garraf** 107
 J. Soler,¹ A. Martínez-Silvestre,¹ A. Vilardell² i R. Tarín¹
¹CRARC, Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya ²CRT, Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera
Estatus 1992-2013 de la tortuga mediterránea (Testudo hermanni) en el Parque de El Garraf
Status of Hermann's Tortoise (Testudo hermanni) in Garraf Park 1992-2013

- Seguiment de les poblacions d'amfibis del Parc del Garraf 2004-2011** 112
 R. Campeny,¹ M. Fernández-Bou¹ i Q. Carol
¹Minuartia, Estudis Ambientals
Seguimiento de las poblaciones de anfibios del Parque de El Garraf 2004-2011
Monitoring Amphibian Populations in Garraf Park 2004-2011
- Actualització fenològica i corològica de la comunitat d'amfibis del Parc del Garraf** 121
 A. Montori,¹ D. Gómez² i R. del Amo³
¹Departament de Biologia Animal. Universitat de Barcelona
Actualización fenológica y corológica de la comunidad de anfibios del Parque de El Garraf
Phenological and chorological data from Parc del Garraf
- Seguiment de les poblacions d'amfibis adults als punts d'aigua. Dades preliminars del programa SARE de l'AHE al Parc del Garraf** 130
 A. Montori
 Departament de Biologia Animal. Universitat de Barcelona
Seguimiento de las poblaciones de anfibios adultos en los puntos de agua. Datos preliminares del programa SARE de la AHE en el Parque de El Garraf
Monitoring populations of adult amphibians in water points. Preliminary data from the SARE program of AHE in the Parc del Garraf
- Resums**
- Projecte de seguiment de petits mamífers comuns d'Espanya (SEMICE): resultats per al Parc del Garraf** 138
 I. Torre,¹ A. Raspall² i A. Arrizabalaga¹
¹Museu de Ciències Naturals de Granollers
²Parc Natural de la Serra de Collserola
Proyecto de seguimiento de micromamíferos comunes de España (SEMICE): resultados para el Parque de El Garraf
Monitoring Common Spanish Micromammals (SEMICE) project: Results for Garraf Park
- Patrons d'abundància i riquesa d'ocells i petits mamífers en paisatges amb cultius de vinya del Penedès** 139
 I. Torre,¹ F. Xavier Macià¹ i J. Torrentó²
¹Museu de Ciències Naturals de Granollers
²Oficina Tècnica de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona
Patrones de abundancia y riqueza de aves y micromamíferos en paisajes con cultivos de viña del Penedès
Patterns of Abundance and Wealth of Birds and Micomammals in Landscapes with Vineyard Crops in Penedès
- Geologia**
- Estudi hidrodinàmic i hidrogeoquímic de la surgència de la Falconera** 141
 R. Cano,^{1,2} i X. Font²
¹Unió Muntanyenca Eramprunyà
²Departament de Geoquímica, Petrologia i Prospecció Geològica. Universitat de Barcelona
Estudio hidrodinámico e hidrogeoquímico de la surgencia de La Falconera
Hydrodynamic and Hydrogeochemical Study of La Falconera Spring

Estudis científics connectats a l'exploració de l'avenc del Forat de la Ruda del massís del Garraf	148
I. de Yzaguirre ^{1,2} i E. Bifet ²	
¹ Secretaria General de l'Esport. Generalitat de Catalunya	
² Grup d'Exploracions i Recerques Subterrànies de l'Agrupació Excursionista Muntanya	
<i>Estudios científicos conectados a la exploración de la sima de El Forat de la Ruda del macizo de El Garraf</i>	
<i>Scientific studies related to the exploration of the abyss called «Forat de la Ruda» in the Massif Garraf</i>	
 Conservació del patrimoni geològic del Parc del Garraf i d'Olèrdola.	
El carst i formes càrstiques	153
X. Font, ¹ R. Cano, ^{1,2} R. Salas ¹ i E. Albert ¹	
¹ Departament de Geoquímica, Petrologia i Prospecció Geològica. Universitat de Barcelona	
² Unió Muntanyenca Eramprunyà	
<i>Conservación del patrimonio geológico del Parque de El Garraf y de Olèrdola.</i>	
<i>El karst y formas kársticas</i>	
<i>Conservation of the Geological Heritage of Garraf and Olèrdola Park. Karst and Karst Forms</i>	
 Història	
La ramaderia al massís del Garraf des de la prehistòria fins a l'època medieval	161
M. Miret-Mestre	
<i>La ganadería en el macizo de El Garraf desde la prehistoria hasta la época medieval</i>	
<i>Livestock in the Garraf Massif from Prehistory to Medieval Times</i>	
 La ramaderia al massís del Garraf a l'època moderna i la contemporània i reflexions sobre els seus efectes en el medi	167
X. Parellada	
Servei de Biodiversitat i Protecció dels Animals. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural. Generalitat de Catalunya	
Centre d'Estudis Beguetans	
<i>La ganadería en el macizo de El Garraf en la época moderna y la contemporánea y reflexiones sobre sus efectos en el medio</i>	
<i>Livestock in the Garraf Massif in the Early Modern and Late Modern Periods and Discussion of its Effect on the Environment</i>	
 Les Trobades d'Estudiosos d'Eramprunyà. Balanç de set anys compartint coneixements sobre el territori	176
J. Campmany	
Centre d'Estudis de Gavà	
<i>Las Trobades d'Estudiosos d'Eramprunyà. Balance de siete años compartiendo conocimientos sobre el territorio</i>	
<i>The Trobades d'Estudiosos d'Eramprunyà. Taking stock of seven years sharing knowledge about the area</i>	
 Assistents	183

Presentació

Aquesta publicació és el recull dels treballs presentats en la VII Trobada d'Estudiosos del Garraf i d'Olèrdola que va tenir lloc el dia 20 de novembre del 2014 al Centre Cívic de Begues.

El treballs presentats en aquesta setena trobada s'afegeixen a la llarga llista dels recollits en les edicions anteriors. Són molts els estudis que, de manera sistemàtica i gràcies a l'esforç dels participants, es posen a l'abast de la comunitat científica i a disposició dels gestors, els quals poden prendre decisions i fer el treball de cada dia recolzant-se en el coneixement adquirit i divulgat a través d'aquestes trobades.

Els parcs del Garraf i d'Olèrdola sumen una superfície de més de 12.000 ha, situades dins d'onze municipis de les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Llobregat i el Garraf. Constitueixen un paisatge ric des del punt de vista natural i també des del punt de vista cultural i social, i la seva fesomia i els elements que contenen donen compte de la presència i l'activitat dels humans al llarg de la història. Avui són un recurs al servei del conjunt de la societat i continuen sent un espai viu que dona cabuda a les activitats productives i de lleure compatibles amb els valors de conservació, característics d'un espai natural protegit.

El model de conservació que es practica als parcs del Garraf i d'Olèrdola, i al conjunt de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona, té com a paradigma la gestió activa, entenent que com que es tracta d'ecosistemes dinàmics i intervinguts al llarg dels segles, cal la tutela i el seguiment dels processos. I és precisament aquí on pren especial rellevància el fet de disposar, de manera ordenada i sistemàtica, dels

treballs i estudis que representen un gran cabal de coneixement en les diferents disciplines que tenen a veure amb la gestió del territori, en l'àmbit naturalista, històric, social, econòmic i de gestió. En aquest model de conservació s'ha incorporat, aquests darrers anys, l'activitat ramadera que, des de fa quasi 100 anys, havia desaparegut i que ens ajudarà a modelar el paisatge, especialment a potenciar els espais oberts i l'aclarida del sotabosc.

Les trobades s'han celebrat de manera itinerant per buscar la complicitat dels agents i les institucions del territori, com el Palau Maricel de Sitges, l'Escola Universitària Politècnica de Catalunya a Vilanova i la Geltrú, el Campus Universitari de Castelldefels i el Museu de Gavà. En aquesta ocasió ha estat el Casal «el Roure» que ha acollit la Trobada, i sempre s'ha comptat amb el suport dels ajuntaments implicats en la gestió del Parc del Garraf i del Parc d'Olèrdola.

Hem d'agrair la bona rebuda pels grups de recerca científica, vinculats a l'àmbit universitari o al món local, que segueixen presentant els seus treballs en aquestes jornades, enriquint, d'aquesta manera, el patrimoni col·lectiu i contribuint a la bona gestió dels espais naturals del Garraf i d'Olèrdola.

Aquests darrers anys s'ha incrementat l'aportació d'estudis espeleològics arran del descobriment de nous avencs i noves vies. Aquest món subterrani sempre ens sorprèn amb espècies noves, que han trobat el seu refugi des de fa milers d'anys al Parc del Garraf.

Àrea de Territori i Sostenibilitat